

การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ
จำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี

สุวรินทร์ ถิ่นทวี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2549

ISBN 974-502-715-2

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ได้
พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ สุวารินทร์ ถิ่นทวี จบไปแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ดร.ภารดี อนันต์นาวี)

.....กรรมการ

(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

.....กรรมการ

(ดร.ภารดี อนันต์นาวี)

.....กรรมการ

(ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม)

.....กรรมการ

(ดร.สมศักดิ์ ลิลา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 23 เดือน 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาจาก ดร.ภารดี อนันต์นาวี ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ดร.เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม และ รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้องตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ดร.สมศักดิ์ ลีลาคุณสรวิชัย ดอกกุหลาบ คุณเรณู ช้างภู และคุณกัลยา บุตรธำจร ที่กรุณารับเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ไพรัตน์ วงษ์นาม ที่กรุณาให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถิติในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง โรงเรียนชุมชนวัดสุวรรณรังสรรค์ จังหวัดระยอง โรงเรียนวัดจันทนาราม โรงเรียนบ้านป้านหม้อ จังหวัดจันทบุรี โรงเรียนชุมชนวัดแสนตุง โรงเรียนวัดไทรทอง จังหวัดตราด โรงเรียนวัดบ้านนา(ประชาชนรังสฤษฏ์) โรงเรียนวัดดอนทอง จังหวัดฉะเชิงเทรา โรงเรียนประจันตราษฎ์บำรุง โรงเรียนบ้านประพาส จังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนเขาฉกรรจ์วิทยาคม โรงเรียนบ้านเขามะกา จังหวัดสระแก้ว โรงเรียนอนุบาลองค์กรักษ์ โรงเรียนเทศบาลเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก และโรงเรียนวัดทรัพย์สโมสร เขตหนองจอก กรุงเทพฯ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านห้วยกะปิ โรงเรียนชุมชนบ้านหัวภูญแจ โรงเรียนบ้านเขาชก โรงเรียนวัดนากระรอก โรงเรียนพานทอง โรงเรียนอนุบาลบ่อทอง โรงเรียนอนุบาลเกาะจันทร์ โรงเรียนบ้านเขาบายศรี โรงเรียนบ้านทุ่งกลม โรงเรียนอนุบาลบ้านบางพระ และโรงเรียนเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองข่า ที่ส่งเสริมให้มีโอกาสศึกษาต่อในครั้งนี้ และขอขอบคุณทุกท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ที่มีส่วนร่วมในการวิจัยโดยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และช่วยให้กำลังใจ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คุณประโยชน์แห่งการวิจัยนี้ ขออุทิศให้ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ อบรม สั่งสอน เลี้ยงดู จนประสบความสำเร็จ

สุวารินทร์ ถิ่นทวี

48990174: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประเมิน/ โครงการ/ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม/ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี

สุวารินทร์ ถิ่นทวี: การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี (AN EVALUATION OF MAINSTREAMING SCHOOLS FOR EXCEPTIONAL CHILDREN UNDER THE OFFICE OF CHON BURI EDUCATIONAL SERVICE AREA) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ภารดี อนันต์นาวิ, กศ.ด., เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม, ค.ด., ชารี มณีศรี, M.Ed. 172 หน้า, ปี พ.ศ. 2549. ISBN 974-502-715-2

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี ประจำปีการศึกษา 2547 ประเมินตามรูปแบบการประเมินโดยใช้ชิปโมเดล (CIPP Model) ตามแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา รวมทั้งสิ้น 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมเห็นว่า มีความสอดคล้อง เหมาะสมอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
 2. ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมเห็นว่า มีความพร้อมและความเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน
 3. ด้านกระบวนการของโครงการเพื่อประเมินการดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมเห็นว่า การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ต่ำกว่าเกณฑ์การประเมิน ส่วนการประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมฯ ตามโครงสร้างซีที (SEAT Framework) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวมเห็นว่า การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและนักเรียน เห็นว่าการปฏิบัติงานทุกรายการ อยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน
- ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคส่วนใหญ่ คือ ด้านบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และด้านงบประมาณ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน
4. ด้านผลผลิตของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการดำเนินงานทุกรายการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมิน

48990174: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: EVALUATION/ PROJECT/ MAINSTREAMING SCHOOLS/ THE OFFICE OF
CHON BURI EDUCATIONAL SERVICE AREA

SUWARIN THINTHAWEE: AN EVALUATION OF MAINSTREAMING SCHOOLS FOR
EXCEPTIONAL CHILDREN UNDER THE OFFICE OF CHON BURI EDUCATIONAL SERVICE
AREA. THESIS ADVISORS: PARADEE ANANNAWEE, Ed.D., CHAROENWIT SOMPONGTAM,
Ph.D., CHARI MANISRI, M.Ed. 172 P. 2006. ISBN 974-502-715-2

The purposes of this research were to evaluate the project of mainstreaming schools for exceptional children through the use of CIPP model. This evaluation project evaluated these basic factors: Context, Input, Process and Output. The sample consisted of 385 project administrators, teachers, parents, school committee and students. The instruments for collecting the data was a five-rating scale questionnaire. Statistics for the research were mean and standard deviation.

The results of the study were as follows:

1. Regarding the context, the school administrators and the teachers perceived the project as a whole to be appropriate at high level which was higher than the standard criteria.
2. Regarding the input, the school administrators and the teachers perceived the project as a whole, to be appropriate at an intermediate level, which was lower than the standard criteria.
3. Regarding the process, the school administrators and the teachers perceived the project, as a whole about the task of the Office of Commission for Basic Education to be at an intermediate level, which was lower than the standard criteria. The school administrators, teachers, parents, school committee and students perceived the project about the mainstreaming schools operated according to SEAT Framework to be at a high level, which was higher than the standard criteria.

Problems of this project were insufficiency of personnel, materials and equipment, and budget.

4. Regarding the output, the school administrators and the teachers perceived the project to be at a high level, which was higher than the standard criteria.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มี	
ความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี.....	11
โครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ	
จำเป็นพิเศษ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	15
การประเมินโครงการ.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	65
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	83

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	84
4 ผลการวิจัย	85
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85
ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	85
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	103
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	105
ข้อเสนอแนะ	129
บรรณานุกรม	132
ภาคผนวก	142
ภาคผนวก ก	143
ภาคผนวก ข	147
ภาคผนวก ค	169
ประวัติย่อของผู้วิจัย	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดชลบุรี แยกตามประเภทความพิการ	12
2	แสดงร้อยละของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จำแนกตามผลการประเมินระดับ การปฏิบัติงานตามองค์ประกอบในการบริหารจัดการเรียนร่วม โดยใช้โครงสร้างซีท	13
3	แนวทางการดำเนินงานนโยบายสู่การปฏิบัติของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	25
4	ชิปโมเดล (CIPP Model) จำแนกตามวัตถุประสงค์ วิธีการ และความสัมพันธ์กับ การตัดสินใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลง	61
5	วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการประเมินโดยใช้ชิปโมเดล (CIPP Model)	62
6	ความสัมพันธ์ของแบบการประเมินทั้ง 4 แบบ กับการตัดสินใจและการอธิบาย	63
7	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็นรายสถานศึกษา	77
8	แผนการประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ	78
9	การประเมินด้านสภาวะแวดล้อมของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู	86
10	การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษา และครู	87
11	การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ประเมินการดำเนินงานตามภารกิจของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครู	89
12	การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู	90
13	การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามโครงสร้างซีท (SEAT) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง และกรรมการสถานศึกษา	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 การประเมินด้านกระบวนการของโครงการ ประเมินการดำเนินงานของโรงเรียนแกนนำ จัดการเรียนร่วม สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตามโครงสร้างที่ท (SEAT) ตามความคิดเห็นของนักเรียน.....	97
15 การประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและ ครู.....	101
16 คำอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และครู.....	170
17 คำอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับผู้ปกครองและ กรรมการสถานศึกษา.....	170
18 คำอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ ของแบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับนักเรียน.....	171

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2 ประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ	64